

Postbus 5050
NL-3502 JB Utrecht
+31 30 87 820 87
www.AeQui.nl
info@AeQui.nl

Bachelor Leisure & Events Management Willem de Kooning Academie

Adviesrapport van de beoordeling bestaande opleiding
17 april 2025

Colofon

Instelling en opleiding

Hogeschool Rotterdam

Willem de Kooning Academie

Rotterdam

Instellingstoets Kwaliteitszorg: ja

Opleiding: Bachelor Leisure & Events Management

Locatie: Rotterdam

Variant: Voltijd

ISAT-nummer: 35521

Visitatiepanel

Peter de Vries, voorzitter

Anne-Magreet Boerma, deskundige

Ed Peelen, deskundige

Nina Draaijers, deskundige

Anne van Hattum, student-lid

Rik Ligthart, secretaris

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Samenvatting

Op donderdag 17 april 2025 is de bacheloropleiding Leisure & Events Management van de Willem de Kooning Academie (Hogeschool Rotterdam) gevisiteerd. Het totaaloordeel van het panel is **positief**. De voltijdse vierjarige opleiding wordt aangeboden in Rotterdam en omvat 240 studiepunten.

Beoogde leerresultaten

Het panel is tevreden over de manier waarop de opleiding ervoor zorgt dat de beoogde leerresultaten actueel, relevant en in lijn zijn met de ontwikkelingen in het vakgebied. De benadering van vrije tijd als middel om impact te creëren is goed doordacht en bevorderlijk voor de ontwikkeling van studenten. De keuze voor Rotterdam als centrale context is helder en maakt het voor studenten mogelijk om in een internationale omgeving te werken aan interculturele competenties en om een breed netwerk op te bouwen.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Het panel is onder de indruk van de opzet en inhoud van het programma omdat het een sterke match vormt met studenten die vanuit hun eigen emotie en motivatie iets willen neerzetten. Studenten zijn in de lead van hun eigen leerproces. De terugkerende competenties bieden houvast en maken studenten bewust van de ontwikkeling die ze doormaken. Het toepassen van design thinking ondersteunt studenten in het benutten van hun creativiteit. De sterke connecties met het Rotterdamse werkveld – middels projecten, interventies, gastsprekers en stages – stellen studenten in staat impact te creëren.

Het panel is goed te spreken over de open en veilige leeromgeving. De leeromgeving verbindt studenten en docenten en symboliseert dat inclusiviteit in het DNA zit van de opleiding. Het panel is onder de indruk van de kwaliteiten

van het docententeam, hun relevante werkveldervaring en betrokkenheid bij de studenten.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

De toetsvisie en de uitwerking daarvan in het toetsprogramma (met veel ruimte voor feedback en reflectie, toetsing in grotere eenheden, en criteriumgerichte interviews) dragen bij aan het leerproces van studenten. Het panel is onder de indruk van hoe de opleiding zelfregulerend leren stimuleert en hoe studenten dit ervaren. Summatieve beoordelingen van studenten zijn in lijn met hun verwachtingen en de ontvangen feedback. Het panel juicht de beoordeling door meerdere beoordelaars en de kalibraties toe. De manier waarop de integrale beoordeling van het afstuderen is vormgegeven, vindt het panel sterk, omdat het beoordelaars de ruimte geeft om de ontwikkeling van de student holistisch te benaderen.

Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel is tevreden over het niveau van de eindwerken en enthousiast over de onderwerpen van de eindwerken, omdat deze mooi het brede werkveld van leisure en events karakteriseren. Een kracht van de opleiding is dat studenten niet enkel een rapport opleveren, maar ook impact hebben in de praktijk en dat studenten zich goed bewust zijn van hun eigen rol die ze daarin spelen. Het panel kijkt positief naar hoe alumni de opleiding omschrijven en de

tevredenheid van het werkveld over het functioneren van afgestudeerden in de praktijk. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst doet het panel de volgende aanbeveling:

- Onderzoek de mogelijkheden om in het programma verdieping te geven aan leiderschapsvaardigheden en de zakelijke aspecten van het ontwerpen en creëren van vrijetijdsbelevingen.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het panel een [positief advies](#) inzake accreditatie van de opleiding Leisure & Events Management van de Willem de Kooning Academie, onderdeel van Hogeschool Rotterdam.

Namens het voltallige visitatiepanel,
Utrecht, mei 2025

Peter de Vries
Voorzitter

Rik Ligthart
Secretaris

Inleiding

Profiel

De Willem de Kooning Academie (WdKA) is een kunstacademie in Rotterdam en onderdeel van de Hogeschool Rotterdam. De academie is één van de dertien onderwijsinstituten binnen de hogeschool en biedt bachelor- en masteropleidingen aan op het gebied van kunst, design, media en onderwijs. De academie heeft een sterke internationale oriëntatie en beschikt over een onderzoekscentrum dat zich richt op transdisciplinair artistiek onderzoek.

De opleiding Leisure & Events Management leert studenten hoe zij door middel van vrijetijdsbelevingen mensen gelukkiger en steden aantrekkelijker kunnen maken. De opleiding duurt vier jaar, omvat 240 studiepunten en wordt voltijds aangeboden in de Nederlandse taal.

De visitatie

De Willem de Kooning Academie heeft AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk en ter zake kundig panel samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De instelling heeft

een erkenning ITK, en daarom zijn vier standaarden getoetst.

Het panel heeft zich tijdens het voorbereidend overleg en afsluitend bij de oordeelsvorming georiënteerd op het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. De benodigde kennis daarvoor was aanwezig in (een deel van) het panel.

Tijdens de vorige visitatie zijn aanbevelingen voor verdere ontwikkeling gedaan. De opleiding heeft daarop actie ondernomen (zie bijlage 3). Het panel heeft deze opvolging integraal betrokken in haar overwegingen bij de huidige beoordeling.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies.

Deze rapportage is in concept aan de opleiding toegestuurd; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding zal een ontwikkelgesprek plaatsvinden in de loop van 2025. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft als missie het opleiden van Leisure Producers: creatieve producenten met daadkracht en organisatiekracht die vrijetijds-belevingen tot stand brengen om mensen gelukkiger en steden aantrekkelijker te maken. Studenten leren vrije tijd in te zetten om positieve verandering en een betere samenleving te realiseren. Rotterdam geldt hierbij als het speelveld, een diverse stad met urgente maatschappelijke vraagstukken waar de inzet van vrije tijd invloed kan uitoefenen op individuen, groepen en de samenleving. De focus van de opleiding ligt op de culturele en creatieve sector binnen stedelijke ecosystemen en op het verbinden van instellingen, informele organisaties en maatschappelijke sleutelfiguren. De opleiding verbindt de behoeften van individuen en het werkveld en hecht belang aan onderzoek (om keuzes te verantwoorden en nieuwe mogelijkheden te ontdekken), interdisciplinair samenwerken (als essentiële benadering voor het toekomstige werk in de sector) en het ontwikkelen van interculturele en internationale vaardigheden (om verschillende culturen te kunnen begrijpen, waarderen en betrekken).

De opleiding heeft, op basis van het Landelijk Opleidingsprofiel Leisure & Events Management en input uit het werkveld, zeven competenties geformuleerd. De Rotterdamse leisure producer:

1. kan belevenisomgevingen produceren waarbij leisure als doel of middel wordt ingezet
2. kan een onafhankelijke visie creëren op leisure in de internationale stedelijke omgeving

3. kan relaties, netwerken en waardeketens ontwikkelen en regisseren in de economie van creativiteit
4. kan innovatief leisure beleid ontwikkelen en uitvoeren in zowel de publieke als private sector
5. kan zelfstandig ondernemen en leidinggeven in een leisure gerelateerde MKB-omgeving
6. kan doelgericht samenwerken en communiceren in een internationale context
7. heeft een ambitieuze, nieuwsgierige, ondernemende en reflectieve werkhouding.

De competenties zijn afgestemd op niveau 6 (bachelor) van het Nederlands kwalificatieraamwerk NLQF en op de Dublindescriptoren.

De opleiding heeft in het landelijk overleg de laatste jaren actief meegewerkt aan een update van het landelijk beroepsprofiel en voorziet geen impactvolle wijzigingen in de uitvoer van het programma.

Rol van het werkveld

De opleiding heeft een beroepenveldcommissie (BVC) in het leven geroepen waarin docenten van de opleiding en vertegenwoordigers uit het werkveld enkele keren per jaar samenkomen. De BVC heeft als doel om te zorgen dat het onderwijsprogramma up-to-date blijft en afgestemd op de eisen van de sector. Zo heeft de BVC onder andere feedback gegeven op het opleidingsprofiel. Het werkveld is verder betrokken bij de opleiding via het verzorgen van gastcolleges en het faciliteren van stages, projecten, field trips en afstudeeropdrachten.

Op basis van de documentatie en de gesprekken stelt het panel vast dat de beoogde leerresultaten aansluiten op het niveau en de oriëntatie van de opleiding door de praktijkgerichtheid en de koppeling met het NLQF en de Dublin-descriptoren. Door de aansluiting op het landelijk opleidingsprofiel en dankzij de vele connecties met het Rotterdamse werkveld, zijn de beoogde leerresultaten tevens afgestemd op het vakgebied, (inter)nationale eisen en de praktijk.

Het panel vindt dat de opleiding een goed beeld heeft van wat vrije tijd inhoudt en wat vrije tijd als drager van cultuur kan betekenen voor de ontwikkeling van mensen. Door deze benadering slaagt de opleiding erin leisure en events in te zetten als middel om impact te hebben op individuen en de maatschappij. De opleiding maakt daarbij een strategische keuze voor de stad Rotterdam, die bekendstaat om zijn diverse populatie, als centrale context. Het panel ziet

dat de opleiding de Rotterdamse context volop benut.

Overwegingen

Het panel is tevreden over de manier waarop de opleiding ervoor zorgt dat de beoogde leerresultaten actueel, relevant en in lijn zijn met de ontwikkelingen in het vakgebied. De benadering van vrije tijd als middel om impact te creëren, is goed doordacht en bevorderlijk voor de ontwikkeling van studenten. De keuze voor Rotterdam als centrale context is helder en maakt het voor studenten mogelijk om in een internationale omgeving te werken aan interculturele competenties en om een breed netwerk op te bouwen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Opzet en inhoud van het programma

De beoogde leerresultaten / zeven competenties zijn vertaald naar leerdoelen van de verschillende onderdelen van het programma en uitgewerkt op drie leerniveaus: op niveau 1 verwerft de student inzicht in de processen die kenmerkend zijn voor het leisure en events domein; op niveau 2 werkt de student aan effectieve positionering en profilering binnen het vakgebied; en op niveau 3 leert de student om toekomstscenario's te verbeelden en te innoveren.

Het programma van de opleiding beslaat vier jaar waarbij ieder leerjaar is opgedeeld in twee semesters. In de eerste twee leerjaren en in het tweede semester van jaar 3 kent ieder semester de hoofdmodules Major Project en Major Theory. De Major Project draait om projectonderwijs: studenten werken aan real-life projecten binnen de stedelijke context. In het projectonderwijs maken studenten gebruik van de ontwerpmethodede Design Thinking, die erop is gericht de eindgebruiker, vaak een bezoeker of bewoner, centraal te stellen. Hierbij werken studenten gedurende een week aan thema's (agile sprints) volgens design thinking processen. Studenten leren over onderwerpen als projectmanagement, conceptontwikkeling, ondernemerschap, financiën en innovatieve waardecreatie. In de Major Theory komen studenten in aanraking met verschillende leisure theorieën en interpersoonlijke, organisatorische en maatschappelijke perspectieven. De eerste twee jaren volgen studenten ook een korte stage en bezoeken ze meerdere keren per maand culturele plekken die de diversiteit van de stad representeren.

In het eerste semester van jaar 3 gaan studenten op een langere stage om zo een diepgaander inzicht te verkrijgen in de dynamiek en complexiteit van de leisure sector. Jaar 4 bevat de minor en het afstuderen. Tijdens het afstuderen werken studenten aan complexe vrijetijdsopgaven door aan de hand van ontwerpgericht onderzoek vernieuwende interventies en programma's te ontwikkelen en te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld het ontwikkelen en organiseren van een evenement zijn of het ontwerpen en uitvoeren van interventies om de sociale cohesie in een bepaald gebied te verbeteren. Het afstudeerproject kan autonoom worden uitgevoerd of bij een zelfgekozen organisatie. Autonoom afstuderen kan bijvoorbeeld door het starten van een eigen onderneming of middels het werken voor een kenniscentrum, met als voorwaarde dat er voor de student begeleiding op hbo-niveau aanwezig is.

Aanvullend maken studenten gedurende het programma keuzes uit electives en plusprogramma's. Studieloopbaancoaching vindt plaats door de opleiding heen.

Uit het gesprek met de studenten blijkt dat ze vinden dat de opleiding hen actief stimuleert om verschillende aspecten van het werkveld te herkennen en hen de ruimte biedt om een eigen pad te kiezen binnen de brede leisure sector. In een vroeg stadium maken studenten kennis met het kennisdomein, met een nadruk op creativiteit, conceptontwikkeling en maatschappelijke impact. De opleiding kenmerkt zich volgens de studenten door een sterke verweving van sociale en maatschappelijke vraagstukken met als doel bij te dragen aan het welzijn van anderen.

Theorie en praktijk worden op een geïntegreerde wijze aangeboden, waarbij competenties structureel terugkomen in alle onderdelen van het programma. De opleiding laat studenten onderzoeksvaardigheden ontwikkelen door middel van deskresearch en veldonderzoek, met bijzondere aandacht voor het begrijpen van de werking van de stedelijke omgeving. Het eerste jaar krijgen studenten iedere week een gastles of bezoeken ze een gastspreker op locatie.

Het panel constateert op basis van de documentatie en de gesprekken dat de opzet van het programma goed doordacht is, in balans, en aansluit op de constant veranderende maatschappij. Er is veel ruimte om aan de competenties te werken omdat de competenties terugkomen in elk programmaonderdeel. Daarbij kunnen studenten vanuit hun passie het programma deels zelf vormgeven. Studenten komen in aanraking met relevante inhoud en methodes (onder andere designtechnieken) die hen in staat stellen om vraagstukken vanuit meerdere perspectieven te benaderen en tot relevante inzichten te komen. De opleiding biedt studenten ruime mogelijkheden om onderzoeksvaardigheden in een interculturele setting te ontwikkelen en een sterk netwerk op te bouwen. Het programma bevat legio praktijkelementen en sluit goed aan op het Rotterdamse werkveld dat actief betrokken is bij de opleiding. Er zijn voldoende stageplekken en opdrachten en deze passen goed bij de studenten. De stages kennen een opbouw van kennismaken met operationele processen naar conceptontwikkeling en tenslotte ook implementatie.

Uit het gesprek met de studenten blijkt dat zij graag wat meer verdieping zouden willen op leiderschapsvaardigheden en de zakelijke aspecten van het ontwerpen en creëren van vrijetijdsbelevingen. Het panel ondersteunt die wens, omdat het de toegevoegde waarde van de

opleiding voor studenten en de praktijk kan verhogen, en raadt de opleiding aan te onderzoeken waar en hoe dit in het programma gerealiseerd kan worden.

Een ander verbeterpunt zien studenten in de timing van het aanbieden van relevante lesinhoud voor projecten. Dit betreft bijvoorbeeld het tijdig informeren van studenten over subsidietrajecten voor evenementen wanneer studenten zelf zo'n evenement gaan organiseren. Het panel moedigt de opleiding aan om werk te blijven maken van dit soort finetuning.

Onderwijsleeromgeving

Naast de praktische leeromgeving van het Rotterdamse werkveld, werken studenten samen in de open ruimtes van de WDKA, waar ze regelmatig ook met docenten in contact komen. Daarnaast kunnen studenten op de WDKA terecht in zogeheten stations. Hier werken studenten aan projecten met studenten en docenten, ook van andere opleidingen en van verschillende leerjaren. In de stations, waaronder het business station, research station en image & sound station, zijn gespecialiseerde kennis en hulpmiddelen beschikbaar.

De opleiding streeft naar een veilige leeromgeving, waarin constructieve feedback en zelfreflectie een belangrijke rol spelen. Er is een studentenwelzijnsprogramma dat studenten ondersteunt op academisch en persoonlijk vlak. Een voorbeeld hiervan is het Office for Inclusivity ter bevordering van een inclusieve leeromgeving. De opleiding organiseert ook evenementen en workshops om het studentenwelzijn te bevorderen. Studenten kunnen voor verdere ondersteuning terecht bij studieloopbaan-coaches (SLC'ers), vertrouwenspersonen, decanen en een studentenpsycholoog. In 2023 is de opleiding een landingsprogramma voor nieuwe studenten gestart. Dat heeft er volgens de

opleiding mede toe geleid dat de eerstejaarsuitval dat jaar gezakt is van 38,2% naar 18,4%.

In het gesprek met de studenten beschrijven zij de leeromgeving als vrij en veilig. Er heerst een sterk community gevoel onder studenten en docenten en de opleiding speelt hier een stimulerende rol in. Studenten vinden het prettig en motivatieverhogend dat ze in de projecten samenwerken met studenten met dezelfde interesses. Ze krijgen veel ondersteuning in het ontdekken wat bij ze past en hoe ze impact kunnen hebben in de stad. Studenten ervaren dat de opleiding hen accepteert zoals ze zijn. Ze voelen zich gezien en gehoord. Eén van de studenten merkt in dit opzicht op: "Je bent hier geen nummer, maar een mens." Studenten geven aan dat ze altijd terecht kunnen bij een docent, studieloopbaancoach of decaan voor vragen en het bespreken van persoonlijke omstandigheden. Studenten zijn op de hoogte van mogelijkheden voor extra ondersteuning en maken hier ook gebruik van, zoals extra tijd bij examens.

Het panel constateert op basis van de documentatie, de gesprekken en de rondleiding tijdens de visitatie dat de opleiding een open, veilige en sociale leeromgeving creëert die studenten en docenten verbindt. Studenten gaan hartelijk met elkaar om en docenten zijn begaan met de studenten. Het panel ziet dat de leeromgeving de motivatie en het enthousiasme onder studenten en docenten aanwakkert. De leeromgeving, inclusief het landingsprogramma, vergroot de studeerbaarheid van het programma.

Het panel ziet dat de opleiding veel inzet levert op studentenwelzijn en de student centraal stelt. De opleiding levert hierin maatwerk, waar onder studenten een groeiende vraag naar is. Het panel ziet dat dit van grote toegevoegde waarde is voor de student. Tegelijkertijd maakt het panel zich enigszins zorgen over de

toenemende werkdruk die het maatwerk met zich meebrengt voor met name SLC'ers, ook met het oog op de groeiende instroom. Het panel moedigt de opleiding aan een goede balans te vinden tussen persoonlijke aandacht voor de student en de werkdruk van SLC'ers.

Docenten

Het docententeam bestaat uit 24 docenten, van wie er zeventien een vaste aanstelling hebben. Achttien docenten hebben een masterdiploma en één docent een PhD. Bijna alle docenten zijn BKE-geschoold (Basiskwalificatie Examinering) en ongeveer de helft bezit de Basiskwalificatie Didactische Bevoegdheid (BDB). De docenten hebben veel ervaring in het werkveld, bijvoorbeeld als eventmanager, nachtprogrammeur of city marketeer.

In het gesprek met de studenten omschrijven de studenten de docenten als inhoudelijk sterk en inspirerend. Docenten weten waar ze het over hebben omdat ze rechtstreeks uit het werkveld komen. Elke docent heeft zijn of haar eigen expertise en studenten weten bij wie ze voor welke expertise terecht kunnen. Studenten vinden het prettig dat docenten tijdens projecten aansturen op een goede groepssamenstelling. Ook staan docenten open voor feedback van studenten en wordt die feedback goed opgepakt.

Het panel is onder de indruk van de kwaliteit van het docententeam. Zij zorgen met hun diverse achtergronden en werkervaring voor een sterke link met de sector. In combinatie met hun betrokkenheid bij de student betekent dit dat zij goed in staat zijn om studenten te begeleiden in hun leerproces. De tevredenheid onder studenten over het docententeam ondersteunt dit beeld. Ter overweging geeft het panel de opleiding mee om, met het oog op docentenwelzijn, niet te veel ambities (zoals de introductie van nieuwe digitale systemen, het integreren van

het vernieuwde landelijk beroepsprofiel, of het verbreden en verdiepen van het Rotterdamse netwerk) tegelijkertijd te willen realiseren, en om te blijven focussen op het efficiënt uitvoeren van kwalitatief goed onderwijs.

De afgelopen jaren heeft het team elf nieuwe collega's verwelkomd. Mede daardoor is het aantal docenten dat in het bezit is van een BDB aan de relatief lage kant. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door de rijke werkervaring van docenten, het hoge aantal docenten met een BKE, en de koppeling van nieuwe docenten aan meer ervaren docenten. Het panel ondersteunt het doel van de opleiding om het aantal docenten met een BDB (en SKE) geleidelijk te verhogen.

Instroom en opleidingsnaam

Studiekeizers met een havo- of vwo-diploma zijn, evenals mbo-studenten niveau 4, toelaatbaar tot de opleiding. Havisten met een C&M-profiel dienen het vak M&O of (bedrijfs)economie behaald te hebben. Voor zij-instromers met relevante werkervaring of een eerdere opleiding zijn er mogelijkheden voor vrijstellingen. De opleiding geeft aan dat de instromende studenten nog geen juiste afspiegeling van de stad vormen. Om dit te verbeteren, is onder andere een inclusiviteitscommissie geïnstalleerd die zich bezighoudt met de strategische agenda rondom inclusiviteit. Ook wil de opleiding actief gaan werven op middelbare scholen.

De opleiding heeft een Engelstalige naam. Deze keuze is gemaakt in het landelijk overleg en sluit aan op de naamgeving van dezelfde opleiding bij collega-hogescholen. Het panel kan zich vinden in deze keuze.

Het panel constateert dat de opleiding realistische toelatingseisen hanteert met het oog op de instromende studenten. Het panel ondersteunt de inspanningen van de opleiding om

een meer diverse studentinstroom te realiseren. Dat is een zaak van lange adem. In de ogen van het panel kan een (data)analyse van waar de huidige studenten vandaan komen en wat hun achtergronden zijn in relatie tot de huidige werkingsactiviteiten daarbij helpen, evenals de inzet van studentambassadeurs en het benadrukken van de maatschappelijke impact die studenten bereiken gedurende en na hun opleiding.

Overwegingen

Het panel is onder de indruk van de opzet en inhoud van het programma omdat het een sterke match vormt met studenten die vanuit hun eigen emotie en motivatie iets willen neerzetten. Studenten zijn in de lead van hun eigen leerproces. De terugkerende competenties bieden houvast en maken studenten bewust van de ontwikkeling die ze doormaken. Het toepassen van design thinking ondersteunt studenten in het benutten van hun creativiteit. De sterke connecties met het Rotterdamse werkveld – middels projecten, interventies, gastsprekers en stages – stellen studenten in staat impact te creëren.

Het panel is goed te spreken over de open en veilige leeromgeving. De leeromgeving verbindt studenten en docenten en symboliseert dat inclusiviteit in het DNA zit van de opleiding.

Het panel is onder de indruk van de kwaliteiten van het docententeam, hun relevante werkveldervaring en betrokkenheid bij de studenten. Het is positief dat vrijwel elke docent in het bezit is van de BKE.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsvisie en toetsprogramma

De opleiding kiest voor competentiegericht onderwijs, waarin elk onderdeel van het programma bijdraagt aan het verwerven van de competenties. De opleiding hanteert grotere modules (zo varieert het aantal studiepunten toegekend aan de projecten tussen de 16 en 19 EC), minder summatieve toetsen en meer formatieve feedback (onder andere gebaseerd op het werk van Dominique Sluijsmans). De focus ligt op leren en ontwikkelen als professional. Feedback en beoordeling vindt altijd op individueel niveau plaats. Een competentiematrix maakt inzichtelijk wanneer en op welk niveau de verschillende competenties getoetst worden. Docenten plaatsen informatie over de toetsing en de toetscriteria aan het begin van elke onderwijsperiode op het intranet (MyWDKA).

Studenten tonen hun ontwikkeling aan door middel van portfolio's, verslagen, reflecties, assessments en presentaties. Voorbeelden zijn het maken van draaiboeken en begrotingen en het uitvoeren van literatuurstudies en veldonderzoek. Studenten ontvangen tussentijdse feedback van docenten, medestudenten en extern deskundigen. Aan het einde van ieder leer niveau vindt een criteriumgericht interview (CGI) plaats. Deze zijn ontwikkelgericht in het tweede en derde leerjaar en kwalificerend in het vierde leerjaar. Ieder CGI bestaat uit een competentieportfolio, een presentatie en een gesprek. De opleiding past hier het dubbele-ogenprincipe toe (de beoordeling wordt door twee docenten uitgevoerd en besproken) en er vindt regelmatig kalibratie plaats.

Afstuderen

Het afstudeeronderzoek wordt getoetst aan de hand van vier elementen: een praktijkwerk, een onderzoeksdocument, een showcase en een vraaggesprek. Het praktijkwerk is een verslaglegging van het onderzoek dat een student heeft gedaan en de oplossingen die daaruit zijn voortgekomen. Het praktijkwerk wordt onderbouwd met behulp van een onderzoeksdocument. Tijdens de showcase presenteert de student de gecreëerde oplossingen, het proces daarnaartoe, en de eigen ontwikkeling. Aansluitend op de presentatie volgt een vraaggesprek tussen de student en twee beoordelaars van de opleiding. Hierbij is ook een extern deskundige aanwezig, die de opleiding adviseert in de beoordeling. Alleen docenten met een masterdiploma beoordelen het eindniveau van de studenten.

Uit het gesprek met de studenten blijkt dat zij tevreden zijn over de toetsing binnen de opleiding. Ze vinden het prettig dat de competenties in iedere opdracht terugkomen en dat docenten aangeven welke lessen en blokken specifiek bij welke competenties horen. Het is voor studenten, mede door het gebruik van rubrics, duidelijk hoe en waarop ze worden beoordeeld. Ze waarderen het dat docenten regelmatig de voortgang in projecten checken en feedback geven. Daardoor is de eindbeoordeling zelden een verrassing. De manier van toetsen tijdens de eerste studie jaren vormt volgens de studenten een goede voorbereiding op de stage. De beoordelingssystematiek (onvoldoende – voldoende – goed – zeer goed) omschrijven studenten als prettig en gericht op het eigen leerproces.

Op basis van de gesprekken en de documentatie constateert het panel dat zowel studenten als docenten de toetsvisie, gekenmerkt door onder andere toetsing in grotere eenheden en veel feedback, omarmen. Het toetsprogramma is goed doordacht, transparant, betrouwbaar en valide. Het is voor studenten duidelijk waarop en op welke manier ze getoetst worden. Ze zijn zich bewust van de zeven competenties en het niveau waarop ze zitten, en daarmee van hun eigen leercurve. Dit stimuleert het zelfregulerend leren van studenten. Verder ziet het panel dat het beoordelen van studenten gebeurt door meerdere examinatoren aan de hand van rubrics, en dat er regelmatig kalibratie plaatsvindt. De formatieve toetsing is uitgebreid en goed gedocumenteerd. De opleiding kijkt naar mogelijkheden voor het standaardiseren van het geven en vastleggen van formatieve feedback in Brightspace. Het panel moedigt dit aan en geeft de opleiding mee ook te bekijken of studenten een grotere rol kunnen spelen in het geven van peer feedback, zodat het proces voor docenten behapbaar blijft.

Het panel vindt dat de opleiding bij het afstuderen, waar verschillende onderdelen resulteren in één eindoordeel, de holistische benadering goed toepast. De eindbeoordeling vanuit de verschillende onderdelen is herleidbaar. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om te bekijken of het wenselijk/mogelijk is de presentatie van de student vast te leggen, om zo de herleidbaarheid van de beoordeling verder te verbeteren.

Een feedbackgerichte leercultuur is één van de pijlers van de toetsing binnen de opleiding. De opleiding besteedt hier aandacht aan in de professionalisering van docenten. Tegelijkertijd leidt het panel uit de gesprekken af dat het docententeam qua interpretatie van deze vorm van toetsing nog niet volledig op één lijn zit. De

opleiding geeft aan de komende jaren te werken aan een verdere concretisering van de feedbackgerichte leercultuur, zodat iedereen binnen de opleiding op één lijn komt te zitten. Het panel juicht dit van harte toe.

Examencommissie en overige commissies

Er is een WDKA-brede examencommissie die verantwoordelijk is voor het waarborgen van de kwaliteit en integriteit van het examenproces. De examencommissie ziet toe op een juiste naleving van de onderwijs- en examenregeling, benoemt examinatoren, en verleent vrijstellingen voor zij-instromers met relevante werkervaring of een eerdere opleiding. Daarnaast zijn er twee, eveneens WDKA-brede, commissies die de zorgkant en borgkant van de toetsing behartigen. De toetsborgingscommissie houdt, namens de examencommissie, toezicht op de kwaliteit van de toetsing en monitort of de beoordeling van studenten transparant en objectief verloopt. Dit doet de toetsborgingscommissie door het nemen van steekproeven van het eindniveau, het bijwonen van eindpresentaties van studenten en het meekijken bij het invullen van beoordelingsformulieren. De toetsexpertgroep richt zich voornamelijk op het ontwikkelen van de kwaliteit van toetsen. De opleiding heeft ook een curriculumcommissie. Deze houdt zich onder andere bezig met het controleren en doorontwikkelen van het curriculum.

Op basis van de gesprekken en de documentatie constateert het panel dat de examencommissie goed op de hoogte is van haar taken en deze naar behoren uitvoert. De overige commissies zorgen dat de zorgkant en borgkant van de toetsing goed zijn gescheiden, dat de kwaliteit van de toetsing verder wordt verhoogd, en dat het curriculum recht doet aan de beoogde leerresultaten. Het panel moedigt de opleiding aan de nauwe samenwerking tussen de

verschillende commissies te behouden voor de ontwikkeling en uitvoering van de toetsing.

Overwegingen

De toetsvisie en de uitwerking daarvan in het toetsprogramma, met veel ruimte voor feedback en reflectie, toetsing in grotere eenheden, en criteriumgerichte interviews, dragen bij aan het leerproces van studenten. Het panel is onder de indruk van hoe de opleiding zelfregulerend leren stimuleert en hoe studenten dit ervaren. Het is een goed en belangrijk signaal dat summatieve beoordelingen van studenten in lijn zijn met hun verwachtingen en de ontvangen feedback. Het panel juicht de beoordeling door meerdere beoordelaars (inclusief het

advies van een extern deskundige) en de kalibraties toe. De manier waarop de integrale beoordeling van het afstuderen is vormgegeven vindt het panel sterk, omdat het beoordelaars de ruimte geeft om de ontwikkeling van de student holistisch te benaderen.

Het panel is tevreden over de manier waarop de examencommissie en overige commissies zijn ingericht en samenwerken om de kwaliteit van de toetsing te monitoren en te verbeteren.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Niveau eindwerken

Om zich een beeld te vormen van het niveau van de eindwerken, heeft het panel de eindwerken bekeken van vijftien afgestudeerden uit de studiejaren 2023-2024 en 2024-2025. De eindwerken kennen een spreiding in beoordeling, verdeeld over autonome eindwerken en eindwerken uitgevoerd in opdracht van een organisatie. Specifiek heeft het panel gekeken naar de praktijkwerken en onderzoeksdocumenten en de bijbehorende beoordelingsformulieren, waarbij de beoordelingsformulieren ook betrekking hebben op de presentatie van de studenten en het aansluitende vraaggesprek.

Het panel is tevreden over het gerealiseerde niveau in de eindwerken. Het niveau is inhoudelijk goed en de eindwerken zijn concreet, toegankelijk geschreven en mooi vormgegeven. De eindwerken richten zich onder andere op culturele en maatschappelijke vraagstukken en innovatie. Het panel vindt de beoordeling van de eindwerken navolgbaar en passend bij het gerealiseerde niveau. Uit de gesprekken die het panel heeft gevoerd met docenten, studenten en het werkveld komt verder duidelijk naar voren dat studenten maatschappelijke impact weten te realiseren en zich goed bewust zijn van hun positie in en impact op de maatschappij.

In aanloop naar de visitatie heeft de opleiding het panel medegedeeld dat van enkele eindwerken het beoordelingsformulier ontbrak. De opleiding heeft hierop direct actie ondernomen en een verbeterplan opgesteld om de archivering van beoordelingsformulieren te verbeteren. Het panel heeft ter controle, naast de geselecteerde eindwerken, nog eens twee eindwerken bekeken waarvan de beoordelingsformulieren

ontbraken. Ook hier waren de beoordelingen passend bij het gerealiseerde niveau en in lijn met de andere beoordelingen.

Functioneren in de beroepspraktijk

Alumni van de opleiding zijn werkzaam bij uiteenlopende organisaties in de creatieve en culturele sector, waaronder MOJO Concerts, Dutch Design Week en Theater Zuidplein maar ook bijvoorbeeld Schiphol Airport. Sommige alumni zijn hun eigen onderneming gestart. Er zijn ook afgestudeerden die doorstromen naar masteropleidingen in vrijetijd, kunst en cultuur of stedelijke ontwikkeling.

In het gesprek met de alumni geven zij aan dat de opleiding hen onder andere heeft geleerd hoe ze van start tot einde een project opbouwen, met aandacht voor hoe naar buiten te treden als organisatie en hoe samen te werken met stakeholders als gemeentes. Alumni waarderen de ruime praktijkervaring die ze dankzij de opleiding opdoen, het daarmee gepaard gaande netwerk, en de mogelijkheid om tijdens de opleiding de verdieping te zoeken. Ze kijken positief terug op de begeleiding door docenten, zoals bij het vinden van een stageplek. Het uitgebreide reflecteren op de persoonlijke en professionele ontwikkeling heeft hen geholpen om te bepalen waar ze staan als persoon en welke richting ze op willen. Alumni omschrijven de opleiding verder als flexibel en noemen als voorbeeld de mogelijkheden om een stage te verlengen.

Uit het gesprek met het werkveld blijkt dat zij het goede niveau van de opleiding en de studenten erkennen. Het werkveld omschrijft studenten als veelzijdig en in staat een compleet event van begin tot eind te verzorgen.

Studenten zijn creatief, open, flexibel en komen met eigen ideeën.

Op basis van de documentatie en de gesprekken constateert het panel dat studenten tijdens de opleiding kennis en vaardigheden opdoen, die hen in staat stellen een succesvolle Leisure Producer te worden en een breed en waardevol netwerk op te bouwen. Hoewel de opleiding gericht is op het Rotterdamse werkveld, komen studenten mede dankzij dat netwerk ook buiten Rotterdam goed terecht. Het panel stelt vast dat alumni en het werkveld positief zijn over de opleiding omdat de opleiding bijdraagt aan het succesvol functioneren van afgestudeerden in de praktijk.

Overwegingen

Het panel is tevreden over het niveau van de eindwerken en enthousiast over de onderwerpen van de eindwerken omdat deze mooi het brede werkveld van leisure en events karakteriseren. Een kracht van de opleiding is dat studenten niet enkel een rapport opleveren, maar ook impact hebben in de praktijk en dat studenten zich goed bewust zijn van hun eigen rol die ze daarin spelen. Het panel kijkt positief naar hoe alumni de opleiding omschrijven en de tevredenheid van het werkveld over het functioneren van afgestudeerden in de praktijk.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bijlage 1: visitatiepanel

drs. Peter de Vries, voorzitter
Zelfstandig onderwijsadviseur en oud-bestuurder Grafisch Lyceum Utrecht

prof.dr. E. Peelen, panellid
Professor content marketing, Universiteit van Amsterdam

Anne-Margreet Boerma MA, panellid
Senior docent B Hotel Management, NHL Stenden Hogeschool

Nina Draaijers MA, panellid
Head of operations Stage BV

Anne van Hattum, Student-lid
Student B Leisure & Events Management, Breda University of Applied Sciences

Het panel werd ondersteund door dr. Rik Ligthart, gecertificeerd secretaris.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2: bezoekprogramma

Op dinsdag 8 april 2025 heeft het panel een online vooroverleg gehouden. Er is geen gebruik gemaakt van het online spreekuur.

Donderdag 17 april 2025

Tijd	Programmaonderdeel
08.15-08.45	Gelegenheid tot voorbespreking
08.45-09.30	Management WDKA – BA LEM
09.45-10.30	Examencommissie & Toetsborgingscommissie
10.45-11.30	Werkveld & Alumni
11.30-12.00	Rondleiding WDKA & LEM Expo
12.00-12.50	Lunch
13.00-13.05	Spoken word (student)
13.05-14.00	Studenten BA LEM
14.15-15.00	BA LEM docenten en examinatoren
15.15-15.45	Panelsessie Curriculumcommissie, Opleidingscommissie & Toets Expert Groep
15.45-16.45	Intern paneloverleg / gelegenheid tot overleg met het MT / CL
16.45-17.15	Terugkoppeling aan de opleiding

Bijlage 3: aanbevelingen vorige visitatie

<i>Aanbeveling</i>	<i>Opvolging en gerealiseerd resultaat</i>
Een actievere inbedding van de opleiding in de kennisinfrastructuur van de Hogeschool Rotterdam via een actieve link met een kenniscentrum	De opleiding LEM is verbonden met het Hogeschool Rotterdam Kenniscentrum Creating 010. Bij het kenniscentrum doet een hoofddocent, naast de docenttaak in LEM, onderzoek en brengt dat terug naar de opleiding door middel van presentaties en uitwisseling met docenten en studenten.
Een verdere explicitering van het brede begrip leisure op het vlak van maatschappelijke verantwoordelijkheid, internationalisering en de wereld buiten de stad Rotterdam	We hebben het leisure-vakgebied verder expliciet gemaakt door het maatschappelijk en internationaal uit te breiden, onder andere met de ontwikkeling van ons Leisure Revisited Model (Opleidingsprofiel, 2024) .
Een verdere explicitering van de Body of Knowledge and Skills waarbij de literatuur die ten grondslag ligt aan de kennis en vaardigheden van de opleiding op een hoger niveau worden gebracht	We hebben de Body of Knowledge and Skills (BoKS) verder verdiept door literatuur en theorieën per module expliciet te formuleren, en we werken aan de volledige structurering van deze kennisbasis.
Een synergie verder tot stand brengen rond de WDKA business en research stations waarbij studenten en docenten uit verschillende opleidingen nadrukkelijker gaan samenwerken	We hebben stappen gezet in de verdere samenwerking met de Stations (werkstations) van de WdKA, met in het bijzonder het Business Station en het Research Station. Hier kunnen studenten en docenten van verschillende opleidingen van de academie leren en (samen)werken.
Een betere afstemming tussen afstudeervraagstuk en eindproduct zodat studenten tijdens het afstudeerproces alle kansen krijgen om hun beroepsproduct adequaat vorm te geven	We hebben het afstudeerproces aangepast, zodat het afstudeervraagstuk nu integraal wordt beoordeeld met een Praktijkwerk, Onderzoekdocument, Showcase en Vraaggesprek.

Bijlage 4: bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- BOKS LEM 2425
- Curriculumoverzicht 24-25
- Niveau 1/2/3 Competenties LEM
- Opleidingsprofiel LEM
- Docentenprofielen
- Hogeschoolgids ba wdka 2024 2025
- Afstudeerhandleiding
- Beoordelingsformulier afstuderen 2425
- Verbeterplan LEM
- Jaarverslagen curriculumcommissie, examencommissie, opleidingscommissie en toetscommissie
- Studiemateriaal (afstuderen, project 2.2 en 3.2, theory 1.2 en 3.2)
- Alumniprofielen
- WBO Werkdruk LEM 2023 & 2024
- WBO Werkdrukrapportage WDKA 2020_2022
- Eindwerkstukken van 15+2 studenten

